

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Lucie ZEMÁNKOVÁ

Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Název práce v českém jazyce: Frazeologie v řeči žáků 1. stupně ZŠ

Název práce v anglickém jazyce: Phraseology in Primary School Pupils Speaking

Vedoucí práce: doc. PhDr. Eva Hájková, CSc.

Oponent práce: PhDr. Gabriela Babušová, Ph.D.

Typ posudku: vedoucí práce

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	C
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	A
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	B
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	B/C
1.5	Interpretace výsledků	C
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	B
1.7	Logičnost výkladu	C
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	C/D

Slovní komentář:

Název práce slibuje zajímavé zaměření na řeč žáků, tedy frazeologii v mluveném projevu žáků na 1. stupni ZŠ, vlastní zpracování práce tomuto názvu ovšem neodpovídá. Je zřejmé, že autorka jaksi pominula rozlišení langue a parole ve zpracování vytčeného tématu, ačkoli v teoretické části práce (s odkazem na prostudovanou a citovanou odbornou literaturu) k tématu přistupuje z lingvistických pozic. Cíl práce je vymezen poněkud nezřetelně jako zjištění schopnosti žáků doplnit pravé strany přirovnání (s. 48). Sám popis přirovnání jako cosi, co má pravou a levou stranu, neodpovídá odbornému vymezení sledovaného jazykového prostředku a vlastní cíl též není dostatečně odborně vymezen. Schopnost žáka doplnit přirovnání (testováno písemně dotazníkem) je závislé na žákovu porozumění přirovnání, popř. obeznámenosti s ním a na schopnosti své porozumění vyjádřit písemně. Problematiku porozumění textu však autorka v celé práci nezmiňuje, rovněž nesleduje vyjadřovací dovednosti žáků. Dokonce nepřijímá jako vhodné řešení, když žák sice porozumí frazému, ale nedodrží formu přirovnání (s. 80).

Některé autorčiny konstatace dokládají její neobeznámenost s šetřeními týkajícími se dětské/žakovské řeči (s výjimkou odkazů na šetření Marie Čechové), diplomantka nesleduje ani jiné podobné kvalifikační práce (studijní systém jich uvádí 40) a dožaduje se dalších zkoumání, ačkoli ta

se již konala (např. s. 84, výskyt expresivních a vulgárních výrazů v žákovském vyjadřování). Opírá se o starší výzkumy frazeologie Marie Čechové, výsledky svého šetření s nimi však nijak do vztahu neuvádí. Diplomantka se též věnuje učebnicím, které podle jejího názoru s frazeologií pracují. Nejde o systematickou analýzu, ale o povšechný popis. (Autorka např. na s. 39 klonstatuje, že hned první cvičení je na str. 9, ale k jeho obsahu a popř. didaktickému efektu se nevyjadřuje.) Důležitá by byla typologie odkazovaných cvičení, jejich didaktické hodnocení, což však autorka nedělá. Diplomová práce tak v této pasáži ztrácí podobu práce odborné a mění se sice v milé, ale nezávazné povídání.

Asi nejzajímavější a možná nejcennější součástí práce je komentovaný přehled publikací přibližujících frazeologii dětem – s. 32–34. Tento přehled bude jistě přínosný všem, komu se dostane do ruky.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	B
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	A
2.3	Dodržení citační normy	B
2.4	Dodržení stylové normy	A/B
2.5.	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	A/B

Slovní komentář:

Soustavné uvádění pedagogických titulů autorů citovaných publikací je nefunkční a neodpovídá stylu odborného textu, jen dokládá autorčin nezáměr minimálně o jiné kvalifikační práce ve studovaném oboru, nebo spíše výraznou nezkušenost s psaním odborného textu. Jinak je text práce z hlediska jazykového v podstatě v pořádku, působí příjemně, text se dobře čte, nedostatky morfologické a pravopisné budou nejspíše důsledkem přehlédnutí v konečné revizi práce.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

<p>Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru <i>Učitelství pro 1. stupeň základní školy</i>.</p> <p>Práce je v souladu se zásadami citační etiky.</p> <p>Práci doporučuji k obhajobě.</p>

Slovní komentář:

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Jak výběr frazémů z pilotáže ovlivnil hlavní šetření?
4.2	Proč pro šetření volíte přirovnání založená na barvách, jestliže přirovnání <i>žlutý jako</i> nebo <i>červený jako</i> , popř. <i>šedý jako</i> nejsou co do ustálenosti jakožto výrazného charakteristického znaku frazémů srovnatelná s ostatními?
4.3	Co diplomantka sledovala příložením 21 stran barevných příloh k práci bez analýzy či vysvětlujícího komentáře?

4.4	Chybí vysvětlení, které frazémy a proč budou/nebudou do šetření zařazeny. Autorčina konstatace, že jde příklady pro žáky odvoditelné působí jako protimluv k obecné charakteristice frazémů jako ustálených slovních spojení s neodvoditelným významem z jeho částí (s. 15). Prosím o doplnění.
4.5	Prosím o vysvětlení formulace ze str. 48: „Při výběru výzkumného vzorku žáků jsem vycházela z RVP ZV...“
4.6	Čím předkládaná DP rozšiřuje dosavadní informace o práci s frazeologií na 1. stupni ZŠ?
4.7	

Datum: 19. srpna 2024

Podpis: Eva Hájková